

Recycling van kunstgras kan zonder 'fossiele subsidies'

GBN-AGR-directeur Eric van Roekel: circulaire economie is de toekomst

De recyclinginstallatie van GBN-AGR in het Westelijk Havengebied in Amsterdam draait op volle toeren. Hoog tijd om de circulaire economie een extra duw in de rug te geven, vindt directeur Eric van Roekel.

Auteur: Bart Mullink

'Verwerking van afgedankt kunstgras tot nieuwe grondstoffen bestond vijf jaar geleden nog niet. Nergens was er ervaring mee,' schetst Van Roekel. 'Nadat we waren begonnen met het inzamelen van materiaal, was er geen keus meer. We konden ons niet veroorloven er geen succes van te maken.'

Grondstoftekorten en de noodzaak klimaatdoelen te halen zullen de recycling van kunststof ver wind mee geven, verwacht hij. 'Eeuwige circulariteit is daarbij het doel. Want we kunnen niet blijven doorgaan met primaire materialen uit de aarde halen.'

De recyclinginstallatie in Amsterdam heeft voorkomen dat afgedankt kunstgras nergens meer naartoe kan. Vijf jaar gelden zat de sector met de handen in het haar. Kunstgrasbergen hadden hun maximale formaat bereikt. Zicht op nieuwe stortplaatsen was er niet. Afvalrecyclingbedrijf GBN wierp zich op als redder in de nood. Naast de locatie waar de fabriek werd gepland mocht, in afwachting van de ingebruikname, een tijdelijke nieuwe berg ontstaan. Alleen al omdat de latere verwerking een harde voorwaarde was van de gemeente, was het bijltje erbij neergooien geen optie meer, wist Van Roekel.

Ver vooruitkijken

Het ontwikkelde procedé voorziet in de recycling van complete kunstgrasvelden. Dus inclusief het ballastzand en de infill van rubber of andere materialen. De verwachting is dat de kringloop verder kan worden gesloten, met steeds hoogwaardigere toepassingen voor teruggewonnen materialen. 'Er komen velden op de markt van één soort kunststof. Die zijn later te gebruiken voor nieuw kunstgras. Het zal nog een jaar of tien duren voor de eerste ervan worden opgeruimd. Voor de processen die nodig zijn voor een circulaire toekomst, moeten we dus ver vooruitkijken.'

Recycling begint vaak uit noodzaak, als wegwermogelijkheden verdwijnen. Dat geldt ook, begrijp ik, voor kunstgras. Is het ook haalbaar op alleen economische gronden?

'Wij zijn begonnen met een optimistisch businessmodel. Dat het ons de eerste jaren geld zou kosten, was ingecalculleerd.'

Maar de opbouw van de installatie en het opstarten van het proces gingen moeizamer dan we hadden gehoopt. De coronatijd hadden we ook niet voorzien. Die bracht leveringsproblemen met zich mee voor machines uit het buitenland. Ook het contact met buitenlandse leveranciers was moeilijker te onderhouden. Omdat wij als bedrijf meerdere dingen doen, konden we het verlies nemen. We hebben doorgezet en nu kan ik zeggen dat we sinds vorig jaar geen verlies draaien.'

Grondstoffen winnen uit afval en daaraan geld overhouden blijkt nog niet eenvoudig. Wat is het verdienmodel?

'Voor het innemen van materiaal krijgen we een klein beetje geld. De verkoop van de gerecyclede grondstoffen levert ook geld op. Maar hergebruik is, zien we, voor velen een nieuwe wereld. Het is in veel gevallen goedkoper om met primaire grondstoffen te werken dan met circulaire.'

Wat is de oplossing?

'Dat we de circulaire economie een extra zetje geven. Door met z'n allen producten te kopen die bestaan uit circulaire grondstoffen. Ook als die niet per se de goedkoopste zijn. Neem het zand dat we uit de matten terugwinnen. Het meeste daarvan kan weer worden hergebruikt als gecertificeerd sportzand. Een kleiner deel is hiervoor niet meer geschikt. Dat halen we eruit en dan gaat het meestal naar een beton- en asfaltcentrale hier in de buurt. Zand uit de grond scheppen kost intussen nog steeds bijna niets. Maar ik ben ervan overtuigd dat de betere, circulaire economie die we willen, eraan

komt. Dat is noodzaak om de klimaatdoelen te halen. Er wordt op dit gebied ook meer en meer wettelijk voorgeschreven. Zo ontwikkelt de EU regelgeving voor percentages gerecyclede grondstoffen in producten. Ik heb er ook veel vertrouwen in dat de generatie na ons het echt zal gaan oplossen. Circulaire producten worden standaard.'

Misschien helpt een gelijk spelveld. De plasticindustrie blijkt volgens recente cijfers de grootste ontvanger van de zogenoemde fossiele subsidies in de vorm van belastingkortingen. Mis je als recycler dergelijke voordelen?

'Inderdaad, was het voor ons maar zo'n feest. Hoewel ik wist van de kortingen, heb ik met verbazing kennisgenomen van de bedragen waarom het blijkt te gaan.'

Daartegen lijkt me moeilijk op te boxen

'Dat was ook wat ik dacht. Er moet wat aan worden gedaan, maar zoiets gaat niet van de ene op de andere dag. Dat wij geen verlies maken, betekent in elk geval dat we kunnen doorgaan. Laten we er verder dan voor zorgen dat het in de toekomst beter wordt.'

Behalve een gelijk spelveld helpt wellicht nog dat de toekomstige levering van grondstoffen uit het buitenland onzeker is. Wordt recycling een waardig alternatief voor mijnbouw?

'Daarmee zijn we al druk bezig. Dat producten niet meer worden gestort of verbrand, is mooi. Tot plastic korrels verwerkt, gaat het oude kunstgras naar producenten van tal van

producten: kantplanken voor sportvelden, buitenmeubilair, beschoeiingen, bruggetjes en steigers, noem maar op. Nieuwe stappen die we moeten zetten, zijn opschaling en hergebruik op hogere niveaus, zoals voor nieuw kunstgras. Misschien gaat een kunstgrasleverancier tegen klanten zeggen: "De mat mag van mij blijven. Die wil ik later graag terug." Niet elke mat hoeft trouwens via ons te worden hergebruikt. Er zijn profclubs die elke drie jaar een nieuw veld laten komen, en soms worden ook velden opgeruimd die nog maar zes jaar oud zijn. Die kun je prima eerst nog ergens anders opnieuw gebruiken. Hierna kan het veld dan naar ons.'

Wat is de groeistrategie van GBN-AGR?

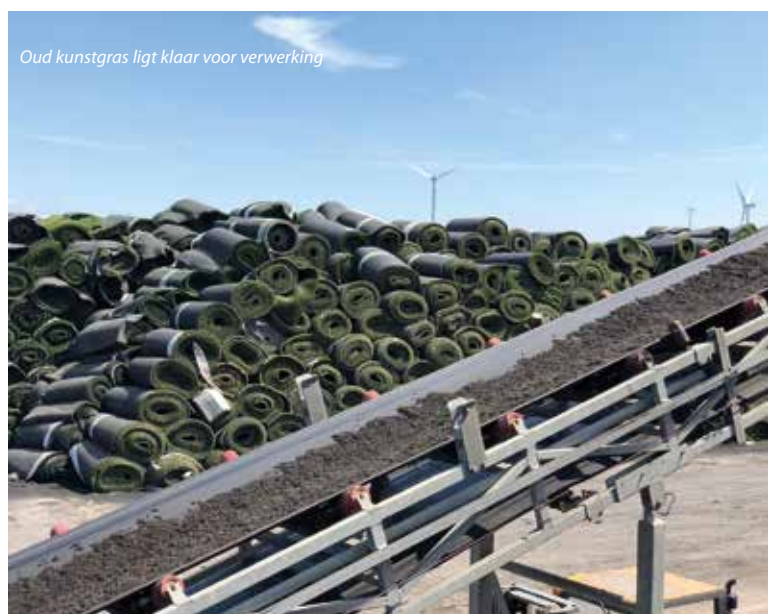
'We hebben gezegd: eerst komt de ontwikkeling in Amsterdam. Daarmee zijn we nu klaar; de fabriek kan dienen als blauwdruk voor andere vestigingen. We denken na over hoe we de productie op een goede manier kunnen uitrollen in het buitenland. Omdat daar de renovatiemarkt ook op gang komt. Nederland was een van de eerste Europese landen waar op grote schaal kunstgras is toegepast, waardoor die markt hier eerder begon. We hebben geleerd van fouten in het begin. Daardoor hebben we nu een flinke voorsprong.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

Grondstoffen in plaats van afval

Oud kunstgras ligt klaar voor verwerking